

Marta Kluszczyńska

Praca magisterska pt. *Integracja „ucznia cudzoziemskiego”. Teorie i praktyki kadry pedagogicznej na przykładzie szkół podstawowych Poznania i Grenady*

Praca porusza temat integracji „ucznia cudzoziemskiego” i uczniów romskich z perspektywy kadry pedagogicznej – kluczowego aktora procesu integracji. W ramach badań terenowych autorka przeprowadziła pogłębione wywiady indywidualne z kadrami szkół podstawowych w Grenadzie (Hiszpania) oraz Poznaniu (Polska).

Bazując na rozróżnieniu na teorie oraz praktyki integracji, autorka analizuje rozumienie i realizację tych koncepcji przez nauczycieli. W pierwszym rozdziale opisuje koncepcję integracji, hegemoniczny charakter tej idei oraz jej krytyczne następstwa. Omawia literaturę polską i hiszpańską oraz opisuje statystyczne i legislacyjne tło integracji „ucznia cudzoziemskiego”. Trzeci rozdział poświęcony jest praktykom kadry pedagogicznej – codziennym i odświętnym przejawom integracji oraz edukacji wielokulturowej. W ostatnim rozdziale autorka zwraca uwagę na nauczycielskie koncepcje integracji oraz, powiązane i wpływające na nie idee: narodu, kultury i różnorodności.

To, jak rozumiana jest integracja przez nauczycieli/lki, jest kluczowym elementem wyjaśniającym praktyki integracji oraz jedną z istotnych przyczyn porażek polityk integracyjnych. Szkoły dysponują ograniczonym wachlarzem narzędzi, a wsparcie instytucjonalne jest niewystarczające. Stan integracji jest przez kadrę diagnozowany w dwojaki sposób: jako wystarczający (gdy brak otwartych konfliktów) oraz jako ciągły proces (problematiczny i wymagający pracy oraz dodatkowych strategii, w tym nielegalnych). Jako problemy utrudniające integrację nauczyciele/lki wymieniają: wpływ rodziny, kultury i społeczeństwa, wysoką absencję, problemy komunikacyjne, a także nierówności ekonomiczne. Praca jest krytyczną analizą funkcjonowania systemów oświaty oraz kadr szkół, a równocześnie zawiera opisy dobrych praktyk z andaluzyjskiego systemu oświaty.